

upprättande av ett frihandelsområde enligt artikel XXIV i GATT 1994 och om liberalisering av etablering och tillhandahållande av tjänster mellan parterna enligt artikel V i GATS, på en nivå som är likvärdig med nivån i det här avtalet.

Förhandlingarna om ett sådant avtal bör inledas snarast möjligt så att det kan ingås före utgången av den övergångsperiod som avses i artikel 18.1.

Avdelning IV – Fri rörlighet för varor

Artikel 18

1. Inom fem år från den dag då avtalet träder i kraft ska gemenskapen och Montenegro gradvis upprätta ett bilateralt frihandelsområde i enlighet med avtalets bestämmelser och i överensstämmelse med reglerna i GATT 1994 och WTO. De ska därvid beakta de särskilda krav som anges nedan.

2. Kombinerade nomenklaturen ska tillämpas vid klassificering av varor i handeln mellan parterna.

3. Vid tillämpning av detta avtal ska med tullar och avgifter med motsvarande verkan som tullar avses varje form av tull eller annan påлага som påförs i samband med import eller export av en vara, även varje form av extraskatt eller annan extrapåлага i samband med sådan import eller export, med undantag av

a) avgifter som motsvarar en intern skatt och som införts i enlighet med artikel III.2 i GATT 1994,

b) antidumpings- eller utjämningsåtgärder,

c) avgifter som står i rimlig proportion till kostnaden för tjänster som tillhandhållits.

4. Den bastullsats på vilken de successiva tullsänkningarna enligt detta avtal ska tillämpas ska för varje produkt vara

a) den tullsats i gemenskapens gemensamma tulltaxa, som inrättats enligt rådets förordning (EEG) nr 2658/87⁽¹⁾ som faktiskt tillämpades generellt den dag då avtalet undertecknades,

b) den tullsats som tillämpas i Montenegro⁽²⁾

5. Om någon av parterna efter avtalets undertecknande inför tullnedsättningar som tillämpas generellt, särskilt nedsättningar som följer av

a) tullförhandlingar i WTO, eller

b) Montenegros eventuella anslutning till WTO, eller

c) nedsättningar efter Montenegros anslutning till WTO, ska den nedsatta tullsatsen ersätta den grundtullsats som avses i punkt 4 från och med den dag då nedsättningen börjar tillämpas.

6. Gemenskapen och Montenegro ska meddela varandra sina respektive bastullsatser och eventuella ändringar.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EEG) nr 2658/87 (EGT L 256, 7.9.1987, s. 1).

⁽²⁾ Montenegros officiella tidning nr 17/07.

Kapitel I – Industriprodukter

Artikel 19 – Definition

1. Detta kapitel ska tillämpas på produkter enligt kapitlen 25–97 i Kombinerade nomenklaturen med ursprung i gemenskapen eller Montenegro, med undantag av de produkter som räknas upp i punkt 1 ii i bilaga 1 till WTO-avtalet om jordbruk.
2. För handel mellan parterna med produkter som omfattas av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen ska bestämmelserna i det fördraget gälla.

Artikel 20 – Gemenskapens medgivanden för industriprodukter

1. Tullar på import till gemenskapen av industriprodukter med ursprung i Montenegro och avgifter med motsvarande verkan ska avskaffas från och med den dag då avtalet träder i kraft.
2. Kvantitativa restriktioner för import till gemenskapen av industriprodukter med ursprung i Montenegro och åtgärder med motsvarande verkan ska avskaffas från och med den dag då avtalet träder i kraft.

Artikel 21 – Montenegros medgivanden för industriprodukter

1. Tullar på import till Montenegro av andra industriprodukter med ursprung i gemenskapen än de som räknas upp i bilaga I ska avskaffas från och med den dag då avtalet träder i kraft.
2. Avgifter med motsvarande verkan som tullar på import till Montenegro av industriprodukter med ursprung i gemenskapen ska avskaffas från och med den dag då avtalet träder i kraft.
3. Tullarna på import till Montenegro av industriprodukter enligt bilaga 1 med ursprung i gemenskapen ska gradvis sänkas och avvecklas enligt tidsplanen i den bilagan.
4. Kvantitativa restriktioner för import till Montenegro av industriprodukter med ursprung i gemenskapen och alla åtgärder med motsvarande verkan ska avskaffas från och med den dag då avtalet träder i kraft.

Artikel 22 – Exporttullar och exportrestriktioner

1. Gemenskapen och Montenegro ska sinsemellan avskaffa alla exporttullar och avgifter med motsvarande verkan från och med den dag då avtalet träder i kraft.
2. Gemenskapen och Montenegro ska sinsemellan avskaffa alla kvantitativa exportrestriktioner och åtgärder med motsvarande verkan från och med den dag då avtalet träder i kraft.

Artikel 23 – Snabbare tullsänkningar

Montenegro förklarar sig berett att sänka sina tullar i handeln med gemenskapen i snabbare takt än enligt artikel 21 om dess allmänna ekonomiska situation och situationen i den berörda branschen medger det.

Stabiliserings- och associeringsrådet ska granska situationen i detta hänseende och utfärda nödvändiga rekommendationer.

Kapitel II – Jordbruk och fiske

Artikel 24 – Definition

1. Detta kapitel ska tillämpas på handel med jordbruks- och fiskeriprodukter med ursprung i gemenskapen eller Montenegro.

2. Med jordbruks- och fiskeriprodukter avses produkter enligt kapitlen 1–24 i Kombinerade nomenklaturen och de produkter som räknas upp i punkt 1 ii i bilaga 1 till WTO-avtalet om jordbruk.

3. Denna definition omfattar också fisk och fiskeriprodukter enligt kapitel 3, nummer 1604 och 1605 samt undernummer 0511 91, 2301 20 och ex 1902 20 ("fyllda pastaprodukter innehållande mer än 20 viktprocent fisk, kräftdjur, blötdjur eller andra ryggradslösa vattendjur").

Artikel 25 – Bearbetade jordbruksprodukter

I protokoll 1 fastställs den handelsordning som ska tillämpas för de bearbetade jordbruksprodukter som räknas upp i protokollet.

Artikel 26 – Gemenskapens medgivanden för import av jordbruksprodukter med ursprung i Montenegro

1. Gemenskapen ska avskaffa alla kvantitativa restriktioner för import av jordbruks- och fiskeriprodukter med ursprung i Montenegro och alla åtgärder med motsvarande verkan från och med den dag då avtalet träder i kraft.

2. Gemenskapen ska avskaffa tullar på import av jordbruksprodukter med ursprung i Montenegro, med undantag av produkter enligt nummer 0102, 0201, 0202, 1701, 1702 och 2204 i Kombinerade nomenklaturen, och avgifter med motsvarande verkan från och med den dag då avtalet träder i kraft.

För produkter som omfattas av kapitlen 7 och 8 i Kombinerade nomenklaturen och för vilka Gemensamma tulltaxan föreskriver både en värdetull och en specifik tull ska avskaffandet endast gälla värdetullen.

3. Från och med den dag då detta avtalet träder i kraft ska gemenskapen fastställa tullarna på import till gemenskapen inom en årlig tullkvot på 800 ton uttryckt i slaktvikt av "baby beef"-produkter enligt definitionen i bilaga II med ursprung i Montenegro till 20 % av värdetullen och 20 % av den specifika tullen enligt gemenskapens gemensamma tulltaxa.

Artikel 27 – Montenegros medgivanden för jordbruksprodukter

1. Montenegro ska avskaffa alla kvantitativa restriktioner för import av jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen och alla åtgärder med motsvarande verkan från och med den dag då avtalet träder i kraft.

2. Från och med den dag då avtalet träder i kraft ska Montenegro

a) avskaffa alla tullar på import av vissa jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen enligt förteckningen i bilaga III a,

b) gradvis sänka tullarna på import av vissa jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen enligt förteckningen i bilaga III b i enlighet med den tidsplan som för varje produkt anges i den bilagan,

c) gradvis sänka tullarna på import av vissa jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen enligt förteckningen i bilaga III c till 50 % av bastullsatsen, i enlighet med den tidsplan som anges för varje produkt i den bilagan.

Artikel 28 – Protokoll om vin och spritdrycker

Den ordning som ska tillämpas på de viner och spritdrycker som avses i protokoll 2 fastställs i det protokollet.

Artikel 29 – Gemenskapens medgivanden för fisk och fiskeriprodukter

1. Gemenskapen ska avskaffa alla kvantitativa restriktioner för import av fisk och fiskeriprodukter med ursprung i Montenegro och alla åtgärder med motsvarande verkan från och med den dag då avtalet träder i kraft.
2. Gemenskapen ska avskaffa alla tullar på fisk och fiskeriprodukter med ursprung i Montenegro, med undantag av produkterna i bilaga IV, och alla avgifter med motsvarande verkan från och med den dag då avtalet träder i kraft. För produkterna i bilaga IV ska bestämmelserna i den bilagan gälla.

Artikel 30 – Montenegros medgivanden för fisk och fiskeriprodukter

1. Montenegro ska avskaffa alla kvantitativa restriktioner för import av fisk och fiskeriprodukter med ursprung i gemenskapen och alla åtgärder med motsvarande verkan från och med den dag då avtalet träder i kraft.
2. Montenegro ska avskaffa alla tullar på fisk och fiskeriprodukter med ursprung i gemenskapen, med undantag av de produkter som räknas upp i bilaga V, och alla åtgärder med motsvarande verkan från och med den dag då avtalet träder i kraft. För produkterna i bilaga V ska bestämmelserna i den bilagan gälla.

Artikel 31 – Översynsklausul

Senast sex år efter den dag då avtalet träder i kraft ska gemenskapen och Montenegro i stabiliserings- och associeringsrådet, produkt för produkt, systematiskt och på lämplig ömsesidig grundval, undersöka möjligheterna att ge varandra ytterligare medgivanden i syfte att liberalisera handeln med jordbruks- och fiskeriprodukter; de ska därvid beakta omfattningen av handeln med jordbruks- och fiskeriprodukter mellan parterna, dessa produkters särskilda känslighet, gemenskapens gemensamma jordbruks- och fiskeripolitik och Montenegros jordbruks- och fiskeripolitik, jordbrukets och fiskets betydelse för Montenegros ekonomi, följderna av de multilaterala handelsförhandlingarna inom ramen för Världshandelsorganisationen (WTO) samt Montenegros eventuella anslutning till WTO.

Artikel 32 – Skyddsklausul avseende jordbruk och fiske

Om import av produkter med ursprung i endera partens territorium som omfattas av medgivanden enligt artiklarna 25, 26, 27, 28, 29 och 30 allvarligt stör den andra partens marknader eller inhemska regleringsmekanismer ska parterna, med hänsyn till jordbruks- och fiskemarknadernas särskilda känslighet, omedelbart och utan hinder av andra bestämmelser i avtalet, särskilt artikel 41, inleda samråd för att finna en lämplig lösning. I avvaktan på en sådan lösning får den berörda parten vidta de åtgärder som den anser vara nödvändiga.

Artikel 33 – Skydd av geografiska beteckningar för jordbruks- och fiskeriprodukter och andra livsmedel än vin och spritdrycker

1. Montenegro ska skydda geografiska beteckningar i gemenskapen som registrerats i gemenskapen enligt rådets förordning (EG) nr 510/2006 av den 20 mars 2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel, i enlighet med villkoren i denna artikel. Geografiska beteckningar i Montenegro ska få registreras i gemenskapen på de villkor som fastställs i den förordningen.
2. Montenegro ska förbjuda att beteckningar som är skyddade i gemenskapen används på Montenegros territorium för liknande produkter som inte uppfyller specifikationerna för den geografiska beteckningen. Detta ska gälla även om varans rätta geografiska ursprung anges, den geografiska beteckningen används i översättning eller beteckningen åtföljs av ord som "art", "typ", "stil", "imitation", "metod" eller andra liknande uttryck.
3. Montenegro ska vägra att registrera varumärken som används på något av de sätt som avses i punkt 2.

4. Varumärken som används på något av de sätt som avses i punkt 2 och som har registrerats i Montenegro eller förvärvats i god tro får inte användas efter den 1 januari 2009. Detta ska dock inte gälla för varumärken som registrerats i Montenegro och varumärken som förvärvats i god tro och som ägs av medborgare i tredjeländer, såvida de inte är ägnade att vilseleda allmänheten t.ex. med avseende på varans art, kvalitet eller geografiska ursprung.

5. All användning av enligt punkt 1 skyddade geografiska beteckningar såsom det begrepp som i det dagliga språkbruket blivit den sedvanliga benämningen av varan i Montenegro ska upphöra senast den 1 januari 2009.

6. Montenegro ska se till att varor som exporteras från dess territorium efter den 1 januari 2009 inte strider mot denna artikel.

7. Montenegro ska sörja för det skydd som avses i punkterna 1–6 såväl på eget initiativ som på begäran av en berörd part.

Kapitel III – Gemensamma bestämmelser

Artikel 34 – Räckvidd

Detta kapitel ska tillämpas på all varuhandel mellan parterna, om inget annat föreskrivs i detta kapitel eller i protokoll 1.

Artikel 35 – Förbättrade medgivanden

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte på något sätt hindra någondera parten från att ensidigt tillämpa mer gynnsamma åtgärder.

Artikel 36 – Frysningssklausul

1. Från och med den dag då avtalet träder i kraft får det inte införas några nya import- eller exporttullar eller avgifter med motsvarande verkan i handeln mellan gemenskapen och Montenegro, och de tullar och avgifter som redan tillämpas får inte höjas.

2. Från och med den dag då avtalet träder i kraft får det inte införas några nya kvantitativa import- eller exportrestriktioner eller åtgärder med motsvarande verkan i handeln mellan gemenskapen och Montenegro, och de restriktioner och åtgärder som redan finns får inte göras mer restriktiva.

3. Utan att det påverkar medgivandena enligt artiklarna 26, 27, 28, 29 och 30 ska punkterna 1 och 2 i den här artikeln inte på något sätt hindra Montenegro respektive gemenskapen från att bedriva sin egen jordbruks- och fiskeripolitik eller vidta åtgärder inom dess ram, förutsatt att importordningen i bilagorna II–V och protokoll 1 inte påverkas.

Artikel 37 – Förbud mot skattediskriminering

1. Gemenskapen och Montenegro ska avhålla sig från att införa åtgärder eller förfaranden av internt skattemässig karaktär samt avskaffa de som redan finns, om åtgärderna eller förfarandena direkt eller indirekt innebär diskriminering av den ena partens produkter i förhållande till liknande produkter med ursprung i den andra partens territorium.

2. Återbetalning av interna indirekta skatter för produkter som exporteras till den ena partens territorium får inte överstiga beloppet av den indirekta skatt som lagts på produkterna.

Artikel 38 – Tullar av skattekaraktär

Bestämmelserna om att avskaffa tullar på import ska också gälla för tullar av skattekaraktär.

Artikel 39 – Tullunioner, frihandelsområden och ordningar för gränshandel

1. Detta avtal ska inte hindra upprätthållande eller upprättande av tullunioner, frihandelsområden eller ordningar för gränshandel, förutsatt att dessa inte påverkar de handelsordningar som fastställs i avtalet.

2. Under de i artikel 18 nämnda övergångsperioderna ska avtalet inte påverka tillämpningen av särskilda förmånsordningar vad gäller varors rörlighet som fastställs i gränsavtal som tidigare ingåtts mellan en eller flera medlemsstater och Montenegro eller följer av sådana bilaterala avtal som avses i avdelning III och som ingås av Montenegro i syfte att främja regional handel.

3. Parterna ska samråda i stabiliserings- och associeringsrådet om de avtal som avses i punkterna 1 och 2 och, på begäran, om andra viktiga frågor som rör deras respektive handelspolitik gentemot tredjeländer. Samråd ska i synnerhet hållas om ett tredjeland ansluter sig till unionen så att gemenskapens och Montenegros gemensamma intressen enligt detta avtal kan beaktas.

Artikel 40 – Dumpning och subventioner

1. Bestämmelserna i detta avtal ska inte hindra någondera parten från att vidta handelspolitiska skyddsåtgärder enligt punkt 2 eller enligt artikel 41.

2. Om någon av parterna finner att dumpning och/eller utjämningsbar subventionering förekommer i handeln med den andra parten får den vidta lämpliga åtgärder mot detta bruk i enlighet med WTO-avtalet om tillämpning av artikel VI i allmänna tull- och handelsavtalet (GATT 1994) eller WTO-avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder och sin egen därmed sammanhängande lagstiftning.

Artikel 41 – Skyddsklausul

1. Artikel XIX i GATT 1994 och WTO-avtalet om skyddsåtgärder ska tillämpas mellan parterna.

2. Om importen av en produkt från den ena parten till den andra partens territorium ökar så mycket och sker under sådana förhållanden att den förorsakar eller riskerar att förorsaka

a) allvarlig skada för inhemska producenter av liknande eller direkt konkurrerande produkter på den importerande partens territorium, eller

b) allvarliga störningar inom en ekonomisk sektor eller svårigheter som kan leda till att den ekonomiska situationen i en region hos den importerande parten allvarligt försämras, får den importerande parten, trots vad som sägs i punkt 1, vidta lämpliga bilaterala skyddsåtgärder i enlighet med villkoren och förfarandena i denna artikel.

3. Bilaterala skyddsåtgärder som riktas mot import från den andra parten får inte gå utöver vad som krävs för att avhjälpa sådana problem som avses i punkt 2 och som har uppstått som en följd av avtalets tillämpning. Skyddsåtgärderna ska normalt bestå i att man för den berörda produkten tills vidare inställer den höjning eller sänkning av förmånsmarginerna som föreskrivs i avtalet, upp till en högsta gräns som motsvarar den bastullsats för produkten som avses i artikel 18.4 a och b och artikel 18.5. Det ska finnas tydliga bestämmelser om en stegvis avveckling av skyddsåtgärderna, som ska vara slutförd senast när deras giltighetstid, som inte får överstiga två år, löper ut.

I särskilda undantagsfall får skyddsåtgärdernas giltighetstid förlängas med ytterligare högst två år. Om en produkt tidigare varit föremål för en skyddsåtgärd får någon ny bilateral skyddsåtgärd inte tillämpas på import av den produkten under en period av minst fyra år räknat från den dag då den första åtgärden upphörde att gälla.

4. I de fall som avses i denna artikel ska gemenskapen eller Montenegro, innan de vidtar åtgärder enligt artikeln eller snarast möjligt i de fall som omfattas av punkt 5 b, förse

stabiliserings- och associeringsrådet med alla relevanta upplysningar som krävs för att grundligt undersöka situationen i syfte att nå en för båda parter godtagbar lösning.

5. För tillämpning av punkterna 1, 2, 3 och 4 gäller följande:

a) De svårigheter som en sådan situation som avses i denna artikel ger upphov till ska omedelbart hänskjutas till stabiliserings- och associeringsrådet för prövning, och detta får fatta nödvändiga beslut för att undanröja dem.

Om stabiliserings- och associeringsrådet eller den exporterande parten inte har fattat något beslut som undanröjer svårigheterna eller ingen annan tillfredsställande lösning har nåtts inom 30 dagar efter det att saken hänsköts till stabiliserings- och associeringsrådet, får den importerande parten vidta lämpliga åtgärder för att avhjälpa problemet i enlighet med denna artikel. Vid valet av skyddsåtgärder ska i första hand de åtgärder tillgripas som minst stör avtalets tillämpning. Skyddsåtgärder som tillämpas enligt artikel XIX i GATT 1994 och enligt WTO-avtalet om skyddsåtgärder ska bevara nivån eller marginalen för de förmåner som beviljas enligt detta avtal.

b) När särskilda och kritiska omständigheter som kräver ett omedelbart ingripande medför att underrättelse eller prövning i förväg inte är möjlig, får den berörda parten i de situationer som avses i denna artikel genast tillämpa provisoriska åtgärder som är nödvändiga för att hantera situationen, och den ska då omedelbart underrätta den andra parten.

Skyddsåtgärderna ska omedelbart anmälas till stabiliserings- och associeringsrådet och bli föremål för regelbundet samråd där, särskilt i syfte att fastställa en tidsplan för deras avskaffande så snart som omständigheterna tillåter det.

6. Om gemenskapen eller Montenegro gör import av produkter som kan ge upphov till sådana problem som avses i denna artikel till föremål för ett administrativt förfarande som syftar till att snabbt skaffa fram information om hur handelsflödet utvecklas, ska den underrätta den andra parten.

Artikel 42 – Bristklausul

1. Om iakttagandet av bestämmelserna i denna avdelning leder till

a) allvarlig brist eller risk för brist på livsmedel eller andra produkter som är väsentliga för den exporterande parten, eller

b) återexport till ett tredjeland av en produkt för vilken den exporterande parten tillämpar kvantitativa exportrestriktioner, exporttullar eller åtgärder eller avgifter med motsvarande verkan, och om de situationer som avses ovan medför eller sannolikt kommer att medföra allvarliga svårigheter för den exporterande parten, får den parten vidta lämpliga åtgärder på de villkor och enligt de förfaranden som fastställs i denna artikel.

2. Vid valet av åtgärder ska i första hand de åtgärder tillgripas som minst stör avtalets tillämpning. Åtgärderna får inte tillämpas på ett sätt som under samma omständigheter skulle utgöra ett medel för godtycklig eller omotiverad diskriminering eller skulle utgöra en förtäckt begränsning av handeln, och de ska avskaffas när omständigheterna inte längre motiverar dem.

3. Innan åtgärder vidtas enligt punkt 1, eller så snart som möjligt i de fall som omfattas av punkt 4, ska gemenskapen eller Montenegro, beroende på vem som berörs, förse stabiliserings- och associeringsrådet med alla relevanta upplysningar, i syfte att nå en för båda parter godtagbar lösning. Parterna får i stabiliserings- och associeringsrådet komma överens om nödvändiga åtgärder för att undanröja svårigheterna. Om ingen överenskommelse har nåtts inom 30 dagar efter det att frågan hänsköts till stabiliserings- och associeringsrådet får den exporterande parten vidta åtgärder enligt denna artikel beträffande exporten av den berörda produkten.

4. När särskilda eller kritiska omständigheter som kräver ett omedelbart ingripande medför att underrättelse eller prövning i förväg inte är möjlig, får gemenskapen eller Montenegro genast tillämpa försiktighetsåtgärder som är nödvändiga för att hantera situationen, och den ska då omedelbart underrätta den andra parten.

5. Åtgärder som vidtas enligt denna artikel ska omedelbart anmälas till stabiliserings- och associeringsrådet och bli föremål för regelbundet samråd där, särskilt i syfte att fastställa en tidsplan för deras avskaffande så snart som omständigheterna tillåter det.

Artikel 43 – Statliga monopol

Montenegro ska se till att det senast den dag då avtalet träder i kraft inte förekommer någon diskriminering av medborgare i Europeiska unionens medlemsstater i förhållande till medborgare i Montenegro vad gäller villkoren för eventuella statliga handelsmonopols köp och försäljning av varor.

Artikel 44 – Ursprungsregler

De ursprungsregler som ska gälla vid tillämpningen av detta avtal, om något annat inte föreskrivs i avtalet, fastställs i protokoll 3.

Artikel 45 – Tillåtna restriktioner

Detta avtal ska inte hindra sådana förbud mot eller restriktioner för import, export eller transitering av varor som grundas på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet eller intresset att skydda människors, djurs eller växters hälsa och liv, nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller immateriella, industriella och kommersiella rättigheter; det ska inte heller hindra regleringar för guld och silver. Förbuden eller restriktionerna får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln mellan parterna.

Artikel 46 – Underlåtenhet att tillhandahålla administrativt samarbete

1. Parterna är överens om att administrativt samarbete är av största vikt för tillämpning och kontroll av den förmånsbehandling som beviljas enligt denna avdelning och understryker sin beslutsamhet att bekämpa oegentligheter och bedrägeri i samband med tull och tullfrågor.

2. Om en part på grundval av objektiva uppgifter har fastställt en underlåtenhet att tillhandahålla administrativt samarbete eller en oegentlighet eller ett bedrägeri som omfattas av denna avdelning, får den tillfälligt avbryta förmånsbehandlingen av den eller de berörda produkterna i enlighet med denna artikel.

3. För tillämpning av denna artikel ska med underlåtenhet att tillhandahålla administrativt samarbete avses bl.a.

a) att skyldigheten att kontrollera den eller de berörda produkternas ursprungsstatus upprepade gånger åsidosätts,

b) att utförande av kontroll i efterhand av ursprungsintyg eller meddelande av kontrollresultaten upprepade gånger nekas eller otillbörligen fördröjs,

c) att tillstånd att, inom ramen för det administrativa samarbetet, på plats kontrollera äktheten av handlingar eller riktigheten av uppgifter som är av betydelse för att kunna bevilja den berörda förmånsbehandlingen upprepade gånger nekas eller otillbörligen fördröjs.

Vid tillämpning av denna artikel får det fastställas att oegentligheter eller bedrägeri föreligger bl.a. om varuimporten snabbt och utan tillfredsställande förklaring ökar så, att den överstiger den andra partens normala produktionsnivå och exportkapacitet och det finns objektiva upplysningar om oegentligheter eller bedrägeri i detta sammanhang.

4. För tillfälligt avbrytande av förmånsbehandlingen ska följande villkor gälla:

a) Den part som på grundval av objektiva uppgifter fastställt en underlåtenhet att tillhandahålla administrativt samarbete eller en oegentlighet eller ett bedrägeri ska utan otillbörligt dröjsmål anmäla detta till stabiliserings- och associeringskommittén tillsammans med de objektiva uppgifterna och, på grundval av alla relevanta upplysningar och objektiva fastställanden, inleda samråd i stabiliserings- och associeringskommittén i syfte att finna en för båda parter godtagbar lösning.

b) Om parterna har inlett sådant samråd i stabiliserings- och associeringskommittén men inte kunnat enas om en godtagbar lösning inom tre månader efter anmälan, får den berörda parten tillfälligt avbryta förmånsbehandlingen av den eller de berörda produkterna. Åtgärden ska anmälas till stabiliserings- och associeringskommittén utan otillbörligt dröjsmål.

c) Ett tillfälligt avbrytande enligt denna artikel får inte gå utöver vad som krävs för att skydda den berörda partens ekonomiska intressen. Det får gälla under en period av högst sex månader, som dock får förlängas. Det tillfälliga avbrytandet ska omedelbart efter antagandet anmälas till stabiliserings- och associeringskommittén. Det ska bli föremål för regelbundet samråd i den kommittén, särskilt i syfte att få det upphävt så snart som förutsättningarna för dess tillämpning inte längre föreligger.

5. Samtidigt med anmälan till stabiliserings- och associeringskommittén enligt punkt 4 a i denna artikel ska den berörda parten offentliggöra ett meddelande till importörer i sin officiella tidning. Där ska det anges att en underlåtenhet att tillhandahålla administrativt samarbete eller en oegentlighet eller ett bedrägeri har fastställts för den berörda produkten på grundval av objektiva uppgifter.

Artikel 47

Om de behöriga myndigheterna gör ett misstag vid sin hantering av exportförmånsordningen, särskilt vid tillämpningen av protokoll 3 till avtalet, och misstaget får konsekvenser när det gäller importtullar, får den part som drabbas av dessa konsekvenser begära att stabiliserings- och associeringsrådet undersöker möjligheterna att vidta lämpliga åtgärder för att råda bot på situationen.

Artikel 48

Tillämpningen av detta avtal ska inte påverka gemenskapsrättens tillämpning av bestämmelserna i gemenskapsrätten på Kanarieöarna.

Avdelning V – Arbetstagares rörlighet, etablering, tillhandahållande av tjänster, kapital

Kapitel I – Arbetstagares rörlighet

Artikel 49

1. Om inte annat följer av de villkor och förfaringsätt som gäller i de enskilda medlemsstaterna skall

a) den behandling när det gäller arbetsvillkor, lön och avskedande som ges arbetstagare som är medborgare i Montenegro och lagligen anställda på en medlemsstats territorium vara fri från all diskriminering på grund av nationalitet i jämförelse med den medlemsstatens egna medborgare,

b) lagligen bosatta makar och barn till arbetstagare som är lagligen anställda på en medlemsstats territorium ha tillträde till den medlemsstatens arbetsmarknad under den tid arbetstagaren har arbetstillstånd; detta gäller dock inte makar och barn till säsongarbetare och arbetstagare som omfattas av bilaterala avtal enligt artikel 50, såvida något annat inte fastställs i dessa avtal.

2. Om inte annat följer av de villkor och förfaringsätt som gäller i Montenegro, ska Montenegro ge arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat och lagligen anställda på